

Vändpunkten

Väljer vi vad vi ska minnas? Finns det minnen som är så hemska att vi helt enkelt väljer bort dem? Ingen fyller sina fotoalbum med sådant som är tungt. Är det ett knep för att inte dras ner i sorg? Ökar det våra odds att bli lyckliga? Eller kan hemska minnen faktiskt leda till något bra?

”Ta fram psalmboken nu.”

Jag tittar upp och möter mammas blick. Vilken bok?

”Psalmboken”, upprepar hon. ”Vi ska sjunga.”

Jag nickar men rör mig inte. Orgeln börjar spela däruppe. Mamma öppnar munnen och sjunger, fast det är knappt att man hör. Hon sjunger precis som alla andra härinne - tyst och dämpat. Ingen tar i. Förutom prästen, förstås. Den enda rösten som faktiskt hörs.

Jag slår ner blicken och ser på mina händer. Små, bleka och kalla. Vinterfingrar, tänker jag. Det är precis vad det ser ut som.

Det är inte ens vinter ute.

Nej, jag vet. Men snart.

Är du rädd för vintern?

Nej. Inte för vintern, bara för mörkret.

Men om vi nu väljer vad vi ska minnas, hur går det i så fall till? Är det per automatik? Att det som är jobbigt förträngs. Eller måste vi jobba för det? Göra det bästa för att inte komma ihåg det som är jobbigt.

Jag ser mig omkring. Härinne tar ingen kort. Vid bröllop är det så viktigt att man ska ha kameran med sig. Herregud, människor betalar ju folk för att fota på bröllop. Eller på studenten. Men inte här. Det här vill ingen minnas. Det här är bara ett nödvändigt ont. Kanske för att gå vidare, eller bara för att man måste.

Ibland är det samma sak.

Vad?

Att tvingas göra något, för att kunna gå vidare.

”Kom”, säger mamma. ”Det är vår tur.”

Jag reser mig och följer efter. Går den där slingan alla går. Runt och så tillbaka, men inte utan stoppet. Mitt i är det obligatoriskt att stanna till. Här gråter alla lite extra. Mamma gråter med hela kroppen, utan att knysta ett enda ljud. Hon liksom rycker och skakar. Hela handen skakar när hon räcker fram rosen och lägger den på kistan.

När hon går vidare följer jag efter, men hon vänder sig om och lägger en hand på min axel.
”Stanna en stund du”, viskar hon. ”Det är okej.”

Jag backar och blir stående. Kistan är stängd. Jag kan inte ens se fotot som står där, vänd mot de andra. Bara rosorna. Alla rosor som delades ut när vi kom hit. Röda. Jag undrar om det inte borde vara vita, om inte det passar bättre, men det kanske är sak samma. Den röda nyansen passar ihop med träet. Den var säkert dyr, kistan, och jag kan inte låta bli att undra varför. Kanske är det en sista vänlig gest. En värdig kista.

Jag möter mammas blick i publiken. Hon nickar lugnt. Varmt. Hon har lagt upp armen på ryggstödet, som att hon håller en plats åt mig. Som att hon väntar. Jag skyndar mig att lägga fram rosen innan jag går den lilla slingan tillbaka.

Mamma lägger en hand i mitt knä, klappar och nickar. ”Du är duktig, du”, viskar hon. ”Min älskling, vad duktig du är.”

Luften är tjock härinne. Tung. Det kanske är byggnaden. Ventilationen kan inte vara den bästa. Stackars präst, att vara härinne varje dag! Han har säkert huvudvärk. Fast han tycker nog att det är bra, att få vara med sin gud hela tiden. Konstant frälst och trygg.

Jag tänker att det måste vara märkligt, att ena dagen fira någons kärlek eller födelse, och andra dagen någons död. Den enes död är den andres bröd. Dop, bröllop, död. Födelse, kärlek och död. Det går bara runt. Fast döden firar man inte. Den är bara svart. Och den går inte att förstå.

Jag möter blicken i fotografiet på kistan. Vad gör du där? Undrar du inte varför du är här över huvud taget?

Nej, jag vet varför. Det är bara du som inte vet.

Inte?

Nej. Det är nu du ska förstå det. Och det är nu du ska släppa taget.

Nu?

Ja, nu.

”Älskling”, säger mamma och tar min hand. ”Det är över nu.”

Jag släpper inte blicken i fotografiet. ”Är det över?”

Hon nickar, försöker dra handen till sig. ”Ja. Du måste släppa taget.”

Jag ser ner på mammas hand i min, men hon har släppt.